

Äldrenämnden

2023-08-15

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: ÄLN 2023 - 00081

KFKS 2023 - 00413

Motion - Återuppta samverkan kring våld i nära relationer (MP)

Motion den 24 april 2023 av Desha Svenneborg (MP) m.fl.

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden noterar att det redan pågår ett arbete inom äldrenämnden som uppfyller intentionen avseende förslagen i motionen. Äldrenämnden överlämnar med dessa noteringar ärendet för vidare hantering inom kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

I inkommen motion från Miljöpartiet föreslås två åtgärder i syfte att samverka med andra myndigheter och kommuner i arbetet med våld i nära relationer (ViNR).

Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen och socialnämnden i Nacka kommun ska verka för att återuppta den samverkan som tidigare funnits mellan socialtjänst, kvinnojour, polis, åklagare och sjukvård. Vidare föreslås att kommunen ser över möjligheten att samverka med andra kommuner i arbetet med ViNR.

Barn- och familjeenheten har utrett förslagen och bedömer att nuvarande samverkansformer fyller intentionerna i förslaget i motionen. Barn- och familjeenheten anser därmed att samtliga förslag i motionen är besvarade.

Förslagen i motionen

Miljöpartiet hänvisar till att Nackas socialtjänst för några år sedan hade utvecklat en samverkan kring våld i nära relationer (ViNR) mellan kvinnojour, polis, åklagare och sjukvården och att den samverkan upphörde 2016.

Mot bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet att:

- Nacka verkar för att återuppta den samverkan som tidigare funnits mellan socialtjänst, kvinnojour, polis, åklagare och sjukvård samt
- Nacka ser över möjligheten att också samverka med andra kommuner

Enhetens utredning och bedömning

Utöver socialnämnden har motionen även remitterats till äldrenämnden utifrån att våld i nära relation även förekommer i målgruppen personer över 65 år.

Nacka kommun hade under många år en upparbetad samarbetsform tillsammans med flera myndigheter och frivilligorganisationer (se bilaga 2). En gemensam plan togs fram med syfte att strukturera och samordna samverkan i frågor som rör ViNR. Samverkansmodellen avslutades 2016 med anledning av att modellen inte gav önskat resultat och det var lågt deltagande från olika parter.

Inom socialtjänstens ansvarsområde finns lagar och föreskrifter som berör samverkan och i vissa delar hur ärenden inom ViNR ska hanteras. Flera av dessa styrdokument har tillkommit eller förtydligats sedan 2016. Detta har skett på såväl nationell nivå, regional nivå och lokalt i Nacka.

Även andra myndigheter har en lagstadgad skyldighet till samverkan exempelvis polis, hälso- och sjukvård.

På *nationell nivå* har lagstiftningen förtydligat ansvaret för samverkan i såväl övergripande frågeställningar som på individnivå. Socialnämnden ska, när det är lämpligt, i sin uppsökande verksamhet samverka med andra samhällsorgan, med organisationer och andra föreningar.¹ Socialnämndens insatser för den enskilde ska vid behov utformas och genomföras i samverkan med myndigheter och andra aktörer.²

Sedan 2016 har föreskrifter och allmänna råd gällande ViNR reviderats för att stärka arbetet och samverkan i dessa ärenden.³

Socialstyrelsens handbok har också uppdaterats och där betonas bland annat vikten av samverkan.⁴

På *regional nivå* har Länsstyrelsen i uppdrag att samordna och utveckla länets våldsförebyggande arbete. För att förebygga och bekämpa våldet har Länsstyrelsen, Kriminalvården, Polisen, Region Stockholm, Stockholms stad och Storsthlm – tagit fram en gemensam strategi för länet.⁵ Ett rådslag har även

¹ Socialtjänstlagen 3 kapitlet 4 §

² Socialtjänstlagen 3 kapitlet 5 §

³ HSLF-FS 2022:39 2 kapitlet 9-12 §§

⁴ Våld i nära relationer – Handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvård och tandvården. Socialstyrelsen, 2023.

⁵ Strategi att förebygga och bekämpa våld i Stockholm, STRATEGI 2020-2026

hållits med civilsamhällesorganisationer verksamma i Stockholms län. Åklagarmyndigheten, Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har deltagit som referens. Strategin har förstärkts med en handlingsplan med åtaganden för respektive myndigheter och även myndighetsgemensamma satsningar.

På *lokal nivå* i Nacka kommun finns olika samverkansforum inom området som delvis utgår från Länsstyrelsens strategi för våldsförebyggande arbete. Inom äldre-, omsorg- samt barn- och familjeenheten finns en anställd samordnare inom ViNR med uppdrag att bland annat stödja samverkan internt och externt. Det finns även en arbetsgrupp inom ViNR som har i huvudsaklig uppgift att handlägga ärenden inom området.

Samordnarens roll:

- Samordna **FRIDSAM**⁶-gruppen som är en nämndöverskridande samverkansgrupp med deltagare från den sociala omsorgsprocessens olika arbetsgrupper samt från arbets- och etableringsenheten. Inom FRIDSAM har deltagarna möjlighet att delge varandra erfarenheter av arbetet med ViNR samt ta del av ny information på området.
- Delta i Länsstyrelsens **Kvinnofridsnätverk** tillsammans med andra kommuner i länet.
- Samverka med behandlare inom verksamheten **Alternativ till våld (ATV)**, insats inom Valfärdsamhällsservice, tillsammans med handläggare från vuxengruppen för att nå våldsutövare. Samverkan sker i syfte att våldsutövare ska ta emot hjälp samt att den våldsutsatta ska få stöd.

Arbetsgruppen ViNR:s roll:

- Samverka med **Kvinnojouren** i Nacka. Samverkan sker på individnivå i särskilda ärenden samt på en strukturerad nivå med gemensamma möten två gånger per år.
- Under hösten 2023 kommer samordnaren tillsammans med ViNR-gruppen inleda samverkan med polisens nystartade sektion **brott i närgruppen (BIN)**. Polisens utredare kommer arbeta kommunnära och lokaliseras till polisstationen i Nacka.

Samverkan med andra kommuner

Samordnare och handläggare i arbetsgruppen ViNR har regelbunden samverkan

⁶ KvinnoFRID och SAMverkan

med andra södertörnskommuner. Det finns två nätverk som träffas mellan 2 – 3 gånger per termin. Ena nätverket för de i kommunerna som har en samordnande funktion och som också är en del av Länsstyrelsens Kvinnofridsnätverk. Kvinnofridsnätverket bjuder också in till kompetensutveckling. Det andra nätverket är för socialsekreterare som arbetar med handläggning av ViNR. Nätverksträffarna kan bland annat handla om hur kommunerna planerar för implementering av nya rutiner utifrån ny lagstiftning men också diskussioner om inflöde och insatser. Kommunerna som ingår utöver Nacka är: Södertälje, Huddinge, Salem, Nykvarn, Tyresö, Haninge, Nynäshamn, Botkyrka och Värmdö.

Bedömning

Utsatthet för våld i nära relationer är ett mångfasetterat problem, därför är det angeläget med samverkan kring den utsatta personen. Formerna för samverkan har under årens lopp utvecklats både på nationell, regional och lokal nivå.

Förslag 1 i motionen: Nacka verkar för att återuppta den samverkan som tidigare funnits mellan socialtjänst, kvinnojour, polis, åklagare och sjukvård

Vid tidpunkten då initiativ togs till samverkan saknades rutiner som styrde arbetet med VINR hos flera av de samverkande aktörerna. Det grundläggande syftet med samverkan var således att ta fram en plan för att strukturera och samordna samverkan samt ge en bild av samverkansparternas ansvarsområden. Samverkansmodellen avslutades 2016 med anledning av att modellen inte gav önskat resultat och det var lågt deltagande från olika parter.

Sedan dess har föreskrifter och lagstiftning på området utvecklat rutiner för samarbete och förtydligat olika verksamheters ansvar. Länsstyrelsen har tillsammans med flera myndigheter tagit fram strategi för ViNR vilket även ger en vägledning för samverkan på lokalnivå. Den modell som tidigare fanns i Nacka bedöms därmed inte fylla ett eget syfte.

Förslag 2 i motionen: Nacka ser över möjligheten att också samverka med andra kommuner

Nacka kommun har en fungerande samverkan med andra kommuner i så väl södertörnsnätverket som Kvinnofridsnätverket, som förvaltas av Länsstyrelsen i Stockholm.

Utifrån ovan redogörelse i ärendet föreslås att äldrenämnden noterar att det redan pågår ett arbete inom socialnämnden som uppfyller intentionen avseende

förslagen i motionen. Med denna notering föreslås äldrenämnden överlämna ärendet för vidare hantering inom kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut innebär inga konsekvenser för barn och unga. I kommunen pågår samverkan kring våld i nära såväl internt som externt vilket blir extra viktigt när barn och unga är inblandade, då det kan vara fler aktörer som behöver agera för barnets bästa.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Motion (MP) - Samverkan våld i nära relationer

Bilaga 2. PLAN för samverkan och ansvarsfördelning mellan myndigheter och frivilligorganisationer.

Ellinor Egefors Åkesson
Enhetschef
Äldreenheten

Christina Sandahl
Kvalitetsutvecklare
Barn- och familjeenheten